

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Ponedeljek, 2. december 2024, ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

44. sezona | 3. koncert

FESTIVALSKI ORKESTER **POA**

Tilen Draksler, dirigent

Mitja Dragolič, dirigent

Solista:

Talita Sofija Komelj, sopran

Lovro Korošec, bariton

Tokratni koncertni program prinaša kompleksno prepletanje glasbenih idiomov, ki se raztezajo od ljudske glasbe do evropske romantike in sodobnih priredb popularnih skladb. Rdeča nit temelji na subtilnem izpraševanju odnosa med tradicijo in inovacijo, med kolektivnim in individualnim glasbenim izrazom ter med kulturno identiteto in njeno preobrazbo v sodobnih glasbenih okvirih. V programu zasedajo vidno mesto dela slovenskih skladateljev, prepoznavnih v mednarodnem prostoru.

Jani Golob (1948), slovenski skladatelj, aranžer, violinist in pedagog, je avtor mnogih komornih in orkestralnih del, pa tudi glasbe za film, oglase, televizijske avize ... Njegov opus je na meji resne, zabavne in jazzovske glasbe. Podpisan je pod filmsko glasbo dveh nepozabnih mladinskih filmov, *Poletje v školjki* in *Čisto pravi gusar*. Med najpomembnejšimi deli v njegovem opusu so **Štiri slovenske ljudske pesmi za godala** (1979 in 2005), za katere je leta 1983 prejel Župančičevo nagrado. V njih se loteva paradoksa ljudske glasbe, ki je po definiciji kolektivna, anonimna in izročilna, a jo sodobna priredba potisne v polje avtorstva in koncertne umetnosti. Skladatelj ljudskih melodij v tem štiristavčnem delu ne samo reinterpretera, temveč skozi harmonske in orkestralne posege poskuša najti odgovor na vprašanje, kaj sploh pomeni tradicija v sodobnem svetu, kjer je vsak stik s preteklostjo že prefiltriran skozi modernistično občutljivost. Njegove priredbe tako postanejo veliko več kot le poklon ljudski glasbi, posežejo namreč globlje v njen pomen in ga poskušajo poiskati, ko je le-ta izvzeta iz svojega izvirnega okolja in premeščena na koncertni oder. Ciklično skladbo sestavljajo štirje stavki, prvi *Kresna* temelji na belokranjski ljudski pesmi, *Zarika in Sončica* je priredba slovenske srednjeveške balade, tretji *Voča bije, sonce mi zahaja* je priljubljena prekmurska ljudska pesem, skladbo sklene Sv. *Sintilawdič*, stavek, ki ga poganja rezijanski utrip.

Kaj pa operne arije, kot je **»Quando me'n vo«** **Giacoma Puccinija** (1858–1924) iz njegove mojstrovine *La Bohème* (1896), imajo vzporednice s popularno glasbo? Zakaj je Puccinijeva glasba brezčasna? Označuje jo slog, v katerem se na edinstven način prepletata bogata melodika in dramatična intenzivnost. Puccini je bil spreten pri orkestraciji, v katero je vpel globoka čustva. Z glasbo je na najsubtilnejši način ponazarjal vse nianse človeških odnosov in psihološke značilnosti svojih junakov, izvrsten je bil pri uprizarjanju človeških šibkosti, ženski liki pa so se nasprotno razvijali pred očmi občinstva. Že v *La Bohème* je tako prepričljivo stapljal recitativ in arijo, da je bil zmožen postaviti celoten libreto v konverzacijski slog – z orkestrom, ki je igral na čustva poslušalcev. Odnos, ki ga je gojil do svojih junakinj, je ena izmed njegovih značilnosti. Njegove junakinje so močne, čustvene ženske, ki se borijo za svoj prostor, za svojo pravico, dostojanstvo (v moškem svetu), in to tudi na račun lastnega življenja.

Priredbi **Bojana Adamiča** (1912–1995) in **Tadeja Hrušovarja** (1947–2020) odpirata vprašanje zabavne glasbe v sodobni kulturi. Adamič, kot eden izmed pionirjev slovenske popularne in filmske glasbe, ter Hrušovar, ki je prispeval k zlatemu obdobju slovenske popevke, s svojimi deli ponujata vpogled v drugo perspektivo kolektivne glasbene identitete. Njune priredbe skladb, kot sta **Ko boš prišla na Bled** (besedilo Fran Milčinski Ježek) in **Dan ljubezni** (besedilo Dušan Velkaverh, Pepel in kri za evrovizijsko pesem leta 1975), nas soočajo s pojmom »visoke« in »nizke« glasbe med spominom in njegovimi reinterpreteracijami. Bi lahko koncertne priredbe popevk ovrednotili kot vrnitev k nostalgичnemu ali gre za preobrazbo nečesa, kar pojmuje kot nacionalno kulturno dediščino?

Hugo Wolf (1860–1903), rojen v Slovenj Gradcu, je kot kritik Salonblatta v prispevkih jasno izražal močno podporo sodobnikom, med katerimi sta bila v ospredju Wagner in Bruckner, krčevito nenaklonjen pa je bil tradicionalističnemu Brahmsu. V Wagnerjevi glasbi je videl napredek in ta slogovna sredstva je na svoj način prenesel v lastni drzni glasbeni stavek. Kljub temu da je bil kot rahločutna oseba zagledan v vzor romanticizma, je rad gledal naprej. Najpomembnejši mu je bil poetični ideal in zato je v glasbo vnašal nova dramatična obzorja ter kromatične in harmonske novosti. Wolf je znan po 250 izjemnih samospevih. Izven tega področja je **Italijanska serenada** eno izmed instrumentalnih del, ki v njegovem opusu zaseda mesto, primerljivo s samospevi. Leta 1887, ko je začel pisati *Serenado*, jo je skiciral kot skladbo s tremi stavki, vendar jo je nedokončano pustil vrsto let. Leta 1893 je spet pristopil k njej, korenito predelal prvi stavek in poskušal napisati sklepna stavka, ki mu jih ni uspelo dokončati. Tako je delo ostalo kot enostavčna skladba. Wolf je *Italijansko serenado* napisal v težkem obdobju depresije, prežetem z bolečino in trpljenjem, kljub temu pa je skladba ena izmed njegovih lahkotnejših, brezskrbnih in srčnih del. Glavna tema temelji na starem italijanskem napevu, ki so ga v Italiji igrali na piffero, starinsko obliko oboe.

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847) je navdih za **Simfonijo št. 4 v A-duru, op. 90**, znano kot *Italijanska*, dobil na potovanjih po Italiji, med letoma 1830 in 1832, kamor naj bi šel po predlogu Goetheja, s katerim je skladatelj prijateljaval (po Goethejevem delu *Italianische Reise*). Mendelssohn je bil umetnik romantičnega ideala, ki je v glasbi iskal najgloblje bistvo umetnosti. Težko bi v tej simfoniji našli resnejša programska sklicevanja na Italijo, z izjemo zadnjega stavka *Saltarello* (ali tarantella), ki izkazuje značilen folklorni ritem, čeprav je Mendelssohn trdil, da je v njem poskušal ujeti vtise italijanske umetnosti, narave in ljudi te države. V prvih treh stavkih so italijanski bolj kot ne orisi vzdušja, ki bi jih lahko povezali z veselimi značajem (lustig). Sicer pa je ta simfonija izrazito klasična, zlasti se ta klasičnost kaže v smislu harmonije in uravnotežene tematike, je formalno uglajena. Napisal

jo je dokaj zgodaj, saj je odlašal z njenim natisom, ker je želel popraviti *Finale*, kar pa se ni zgodilo. Simfonijo so po njegovi smrti natisnili tako, kot je bila sprva napisana. Z *Italijansko simfonijo* je dosegel globoko preiščljeno strukturo. V njej združuje klasicistično formo s prepoznavnim romantičnim duhom, pri čemer v ospredje postavlja kontrast med lahkotno površino in kompleksno teksturo.

Festivalski orkester POA je bil ustanovljen poleti leta 2020 pod vodstvom Georgea Pehlivaniana kot letni orkester za Pehlivanian Professional Opera Academy (PPOA) na Bledu in sedaj deluje kot rezidenčni orkester Festivalne dvorane Bled, maestro Pehlivanian pa z njim gostuje na koncertih po vsej Sloveniji in na turnejah po Evropi. Orkester občinstvo seznanja s slovenskimi deli in bogati kulturni program v manjših krajih, kjer je manj priložnosti za koncerte simfonične glasbe, ter omogoča lokalnemu okolju kakovostno klasično glasbo. Ustvarja priložnost za mlade glasbenike, da se predstavijo in razvijejo svoje umetniške potenciale, kar pozitivno vpliva na njihovo karierno pot v zahtevnem svetu simfonične glasbe. Maestro Pehlivanian je z ustanovitvijo tega orkestra mladim omogočil platformo za karierno rast v izredno konkurenčni glasbeni industriji. Festivalni orkester POA omogoča gradnjo izkušenj in spodbuja rast glasbenikove kariere v profesionalnem okolju.

Dirigent in klarinetist mag. **Mitja Dragolič**, dirigent Godbe Cerknica od leta 2008, je po Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani (mentorja Igor Karlin in Dušan Sodja) študij klarineta nadaljeval na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Alojzu Zupanu, kjer je leta 2005 diplomiral z odliko, leta 2016 pa pridobil naziv magister znanosti. Leta 2014 je pod mentorstvom Jana Cobra magistriral iz dirigiranja v Maastrichtu (Nizozemska). Bil je strokovni sodelavec pri projektu Mladinskega pihalnega orkestra Evropske unije v Luksemburgu, je gostujoči dirigent na taboru Musica Creativa, član strokovne komisije ter komisije za vzgojo in izobraževanje Zveze slovenskih godb, član mednarodne žirije za tekmovanja pihalnih orkestrrov. Sodeluje s Slovensko filharmonijo, Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, Policijskim orkestrom in Glasbeno mladino Slovenije. Od septembra 2023 vodi pihalni orkester ljubljanskega konservatorija, imenovan je bil za dirigenta koncertnega Orkestra Slovenske vojske. Je prejemnik srebrnega taborskega znaka Občine Cerknica (2017), zlatega znaka JSKD (2016) in listine Vinka Štrucla (2023).

Tilen Draksler je magistriral iz orkestrskega dirigiranja na Akademiji Katarine Gurske v Madridu pod mentorstvom Georgea Pehlivaniana. Iz klavirja je diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani, podiplomski študij pa sklenil na Akademiji Ferenc Liszta v Budimpešti. Leta 2023 je postal asistent dirigenta Armenske nacionalne filharmonije. Sodeluje s simfoničnimi orkestri Državne simfonične kapele Rusije, Akademije Sibelius, Slovenske filharmonije in RTV Slovenija, s Kraljevim orkestrom NC Manchester, Festivalnim orkestrom Malaga, Akademskim orkestrom Katarine

Gurske ter z orkestri Berlin Sinfonietta, Dissonance, Camerata Puštal, Camerata Medica in Pro Medico. Uveljavlja se tudi kot operni dirigent (*La Bohème*, *La Traviata*, *Carmen*, *Seviljski brivec*, *Figarova svatba*). Je ustanovitelj Orkestra Amadeo, producent in umetniški vodja Festivala Amadeo ter tajnik Slovenskega muzikološkega društva. Je prejemnik županove nagrade Občine Celje. Deluje kot asistent maestra Georgea Pehlivaniana. Oktobra 2024 je postal prvonagrajenec dirigentskega tekmovanja Johann Sebastian Bach v Gdansku (Poljska).

Lovro Korošec je 26-letni baritonist, ki je pri devetih letih debitiral v opereti *Melodije srca*. Dodiplomski študij je zaključil na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Sedaj študira pri dr. Antoniusu Solu na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Je prejemnik štipendije banke Steiermärkische Sparkasse in graške državne opere (izpopolnjevanje pri Cheryl Studer). V zadnjih letih je kot solist v Sloveniji in tujini deloval v raznih opernih projektih, redno sodeluje s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem in Zavodom Janeza Trdine Novo mesto, kjer nastopa v glavnih baritonskih vlogah (*Netopir*, *Kit na plaži*, *Deklica z vžigalicami* in *Španska vas*). Leta 2024 je pel v operi *La Bohème* na Festivalu Ljubljana pod vodstvom maestra Pehlivaniana, s katerim redno sodeluje. Posveča se samospěvu z družbenokritičnim sporočilom in redno sodeluje s pianistko Barbaro Verhovnik v duu Enigmatico.

Sopranistka **Talita Sofija Komelj** je petje študirala pri Pii Brodnik na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana in Akademiji za glasbo v Ljubljani, pri njej je leta 2023 z odliko diplomirala. Magistrski študij nadaljuje v razredu Matjaža Robavsca. Samostojno nastopa na ljubljanskem Magistratu, v okviru Noči v stari Ljubljani, Imago Sloveniae, Mlad PerArtem, za Glasbeno mladino ljubljansko, pela je na dobrodelnem Managerskem koncertu. Kot dijakinja je pela v otroški operi *Brundibar*, semi-operi *Všeč si mi*, kot študentka v vlogi Poppee v *Agrippini* (Cankarjev dom), na Pehlivanian Opera Academy pod vodstvom maestra Pehlivaniana v naslovnih vlogah v *Traviati* in *La Bohème* (tudi na Festivalu Ljubljana). Leta 2024 se je večkrat predstavila z Orkestrom Furlanije - Julijske krajine na koncertih, posvečenih Marii Callas, v Italiji. Nastopa s simfoničnimi orkestri RTV Slovenija, SNG Opera Maribor, Cantabile idr. Zelo uspešno se udeležuje mednarodnih in državnih tekmovanj. Od leta 2016 je štipendistka MOL-a in Ustanove Klasika.

Metka Sulič

SPORED:

- **Jani Golob** (1948): Štiri slovenske ljudske pesmi za godala
Kresna
Zarika in Sončica
Voča bije, sonce mi zahaja
Sv. Sintilawdič
- **Giacomo Puccini** (1858–1924): Quando me'n vo (La Bohème)
Talita Sofija Komelj, sopran
- **Bojan Adamič** (1912–1995): Ko boš prišla na Bled (priredba J. Golob)
- **Tadej Hrušovar** (1947–2020): Dan ljubezni (priredba J. Golob)
Talita Sofija Komelj, sopran
Lovro Korošec, bariton
- **Hugo Wolf** (1860–1903): Italijanska serenada

- **Felix Mendelssohn-Bartholdy** (1809–1847): Simfonija št. 4 v A-duru, op. 90, »Italijanska«
Allegro vivace
Andante con moto
Con modo moderato
Saltarello. Presto

NAPOVEDUJEMO:

- **Sreda, 4. december 2024, ob 20.00**
Velika dvorana
DRAGO MISLEJ MEF & NOVELE
Predstavitel novega albuma in knjigozvočnice
Izredni koncert
Vstopnina: **12 €, 17 €**
- **Četrtek, 12. december 2024, ob 20.00**
Velika dvorana
ZA BOŽIČ DOMA
Tanja srednik kvartet: Tanja Srednik, vokal, **Blaž Jurjevčič**, klavir, **Jaka Krušič**, kontrabas, **Gregor Hrovat**, bobni
Komorni orkester NOVA in **Blaž Pahor**, dirigent
Izredni koncert
Vstopnina: **12 €, 17 €**
- **Četrtek, 16. januar 2025, ob 20.00**
Velika dvorana
Zgodbe o Slovenkah ° LJUBKE IN LJUDSKE °
Gal Gjurin, glas, bugarija, viola, mandolčelo, glasbeno vodstvo, **Janja Brlec**, citre, glas, **Anja Oraže**, glas, violončelo, **Nina Rešičič**, klasične in ljudske flavte, katalonska gralla, glas, **Leon Žunec**, brač, španski laud, kanadski dulcimer, **Dejan Hudoklin**, električni bas, **Kras Gjurin**, tolkala, lončeni bas, cevni zvonovi, istrski kamni, glas, **Niko Kostanjevec**, tolkala, madžarska citera
Izredni koncert
Vstopnina: **12 €, 17 €**
- **Ponedeljek, 20. januar 2025, ob 20.15**
Velika dvorana
Pihalni kvintet Slowind: Aleš Kacjan, flavta, **Matej Šarc**, oboa, **Jurij Jenko**, klarinet, **Metod Tomac**, rog, **Paolo Calligaris**, fagot
Emanuele Torquati, klavir
44. Glasbeni abonma | 4. koncert
Vstopnina: **10 €, 12 €, 17 €**

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica

E: pr@kulturnidom-ng.si

W: www.kulturnidom-ng.si

T: +386 (0) 5 335 40 13